

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLICKÉ NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ NEDEL'U NA ŠESTNÁST STRANÁCH.

Predplatná cena :

Na celý rok ... 4 koruny -- hal.
 Na pol roka ... 2 " -- "
 Na štvrt roka ... 1 " 20 "

Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor :
Dr. ALEXANDER ERNSZT,
 páp. komorník, kraj. vyslanec.

Majiteľ a vydavateľ :
JAN MOLNÁR

Redakcia a vydavateľstvo :

Budapest, VIII. ker., József-körut 35.

sem sa majú posielat' predplatky, jako dopisy do novin,
 ohlášky a náhodné reklamacie. Cena jedného 5 stĺpcového
 malého riadku je 20 hl. Rukopisy sa naspak nedávajú.

Synku môj, kde je ten nemocný ?

Na Vianoce.

Prišiel na svet v tej najuníženejšej chudobe a opustenosti, aby obohatil biedné a opustené duše svojho stvorenia ľudského. Chcel okúsiť a pretrpeť všetky kríže potlačeného a nenávideného ľudu, aby zahanbil pýchu mocných tríznilcov. Narodil sa v noci tmavej, mrazivej, aby posvietil žiarou božskou dušiam v hriešnej slepote bludiacim. Triasol sa zimou, aby rozžal vatru lásky v srdciach ľudských a zahrieval i tých, ktorým zlý svet iba opovrhnutie a nenávisť dával poznávať. — Pyšný Herodes zamýšľal pozbaviť ho života; a hľa on, Boh nepremožiteľný rozlámal veľmoc samého pekla a sedí na pravici u Boha Otca všemohúceho.

Každý teší sa tým milým sviatkom vianočným. A správne, bo to malinké Dieťaťko, ktoré nám Boh ráčil, z neba poslať je naše, ono dalo sa nám všetkým. A predsa, medzi nami všetkými ten chudobný a potlačený ľud je to, ktorý smie sa božskému Jezuliatkovi najúprimnejšie a najväčšmi tešiť. Ktorí hladujete, zimou mrznete; ktorí milosrdenstva ľudského nepoznáte; ktorými opovrhujú pyšní hriešníci; vy, ktorým idú zlostní ľudia o svobodu, ako to činil Herodes s malým Ježiškom: vy, pravím, všetci máte zvláštnu príčinu plesať od radosti, bo Pán Ježiš zamiloval si vás, zaujal sa vás. On prišiel vám k vôli na svet tento v tej najuníženejšej chudobe a opustenosti, aby obohatil biedne a opustené duše svojho stvorenia ľudského.

Medzi naším dobrým ľudom bude tej najúprimnejšej radosti sviatočnej zrejme nie menej, ba viacej, ako kdekolvek inde. A správne. Ste chudobní, opovrhovaní, ba ne jeden zlostník ide vám ešte aj o budúcnosť vašu. Osud váš podobá sa biednemu osudu malého Jezuliatka.

Lež radujte sa, buďte dobrej mysli a prechovávajte istú nádej v lepšiu budúcnosť. Malý Ježiš, milujúci vás, je mocnejší nad všetkých Herodesov a Kajfášov. Áno, radujte sa zvlášte vy milí rodáci naši, ktorí ste dobrej vôle, veď Otec nebeský Sám poslal anjelov svojich zvestovať vám tie potešiteľné slová: «pokoj ľudom dobrej vôle!» Radujte sa, z celej duše svej radujte sa dnes všetci, ktorých myseľ a vôľa hľadá len to, čo je

dobré a spravедlivé! Tá nebeská zvesť v prvom rade týka sa vás, ktorí hľadáte slávu božiu a bojujete trpké boje za ňu, ktorí pre váš bohumilý boj za pravdu trpeť musíte nenávisť, prenasledovania a tresty ľudí zlomyselných.

Radujte sa, veselte sa, Kristu Pán narodil sa!

«Nebojte sa pastieri!» Takto posmeloval anjel boží prestrašených pastierov. I vás, milí rodáci týkajú sa slová tieto anjelové. I vám treba ukojiť utrápené mysli vaše — a vy toho ukojenia, toho bezpečného pokoja nenajdete nikde inokde, ako klačiac pred jasličkami malého Ježiška. Len tu ho najдете, kde anjel boží poslal pastierov: «idte do Bethlehema!» Márne bolo by poddávať sa vám: pokoja toho, ktorý len Boh dáva, nenaleznete, bo pokoj ten darúva Boh len ľudom dobrej vôle.

Ale vy «nebojte sa!»

Idte si uvítať radostným srdcom Kráľa svojho. Jeho božské požehnanie neopustí vás, kedykolvek bude treba bojovať vám za slávu tohoto Kráľa a Spasiteľa nášho.

Idte sa Mu z hĺbín srdca nábožného klaňať starí-mladí a prinášajte mu dary srdca svojho. Prihlasujte sa k Nemu, ako On prihlasuje sa k vám vo svojej chudobe. Obetujte mu vernosť srdca svojho, ako On obetoval sa verne za vás. Učinite ten svätý slub, že proti Kráľovi tomuto svojmu nikdy Herodesov pomáhať nebudete. Klakajte pred Ním na kolena všetci a odriekajte zbožné predsavzatie, že za Neho a za vieru svätú Jeho na veky bojovať chcete.

V tú posvätnú noc vidím naše milé tiché dedinky, v nichž malé domky akoby utulovaly sa pospolu okolo chrámu božieho.

Obraz to milej rodinky, akoby jedného hniezda. Rozjímajte v tieto posvätné dni nad tým, že ste vy všetci skutočne jedna rodinka i preto pánovať musí medzi vami úprimná láska rodinná. Boh je samá láska: a kto lásky k blížnemu nepozná v srdci svojom, toho Pán Ježiš nebude milo vítať pred jasličkami Svojimi. Láska, svornosť a úprimná bratskosť má vás všetkých spájať, tak, ako si to Pán Ježiš žiada. Nevyhostíte-li zo srdca svojich závisť, hnev a nenávisť; nebudete milými dieťkami Otca nebeského a Syna Jeho, ktorého nám na svet poslal.

Idte k malému Ježiškovi a On rozvatrí vo vás oheň pravej lásky, aby vždy a vo všetkom milovali ste napred slávu božiu a chovali ste sa svorne; aby nerozchádzali ste sa jeden na pravo, druhý na ľavo. Pán Ježiš, ten Pastier dobrý chce mať ovečky svoje pospolu; bo roztratené budú koristou toho zlého, ktorý ako lev ručiaci potuluje sa kolo vás, hladajúc koho pohltnúť.

«Sláva Bohu na visosti, pokoj ľuďom do brej vôle!»

E.

Pät' dní roku 1900 v Ríme.

Napísal Heraklius Porubský. (Číslo VIII. Katolíckych Hlasov, vydáva Fr. Richard Osvald.)

Zaiste nič milejšieho nemôže byť nábožným pútnikom, putovavším minulého leta do Rímu, než knižočka táto. Tu najdú opísané, čo všetko radostného zkusili a utešenými obrazmi znázornené, čo tam znamenitého videli; každý teda, kto chce sa milo rozpomenúť na svoje putovanie do Rímu, nech zaraz obstará si túto peknú knižočku. Ona hodí sa veľmi aj ako dar našim milým známym a príbuzným, bo takej knižočke sa zaiste každý poteší. Vôbec nemala by ona chybovať v žiadnej katolíckej rodine. Dostať u Fr. Richarda Osvalda, správcu fary na Teplej (Lenge, o. p. Bélabánya, Hont m.) Cena 40 hal., s poštou 45 hal. 50 výtiskov 18 korún, 100 výt. 35 kor.

POLITICKÉ CHÝRY.

Voľba vo frašťáckom okrese.

Z Nitry sdeľujú nám, že nová voľba vyslanecká bude vo frašťáckom okrese 9-ho januára.

I to dozvedáme sa, že okres frašťácky je celý ľudový, ačpráve zo strany liberálov pokúsili sa všetko možné i nemožné popáchať, aby pokazili tam našu stranu ľudovú. A ponevác ten náš statočný ľud na liberála hlasovať ani za svet nechce, teda liberáli chcujú aspoň odhovoríť ľudí našich, aby nešli na žiadnu stranu hlasovať, tak že budú mať aspoň pokoj.

Upozorňujeme teda vážne našich voličov a zvlášte ale vodcov na túto novšiu praktiku liberálnu. Nech nedá sa klamať nikto, že keď nepojde hlasovať, tým že nepoškodí veci! Zapamätajte si, že kresťanského smýšľania občan má nie len právo použiť svojho hlasu pri voľbe, ale je veru aj povinný to urobiť za svoje kresťanské presvedčenie. Ale povinný je dľa svojho svedomia hlasovať každý čestný volič zvlášte teraz v okrese frašťáckom. Lebo sa to strpeť nemôže a nesmie, aby sa také liberálne prenasledovania vyvádzali, ako si to začali páni liberáli

v tomto okrese. Bola by to jasná strela, keby už pravdy nebolo na svete a ľud nemohol by hlasovať podľa srdca svojho na tú stranu, na ktorej vidí, že ona vopravdu jedine je kresťanská a v boji za ľud neunavná.

Či sa to páči liberálom, či nie, to je len predsa istá pravda, že úradníci, teda župani, slúžnovci notári a rychtári sú na to, aby bránili a chránili dobré práva občanov. Oni nesmú dovoliť, aby kto hatený bol vo svojom práve. Túto pravdu musí len uznať každý statočný človek a tejto pravdy musí sa držať každý poctivý úradník. Len kadeaký skohloš a bludár odváži sa na také všeliaké kunštyky, aby pomýlil alebo postrašil statočných voličov.

Frašťácky okres je náš a koniec! Môžete vy liberáli robiť čo chcete, z našich statočných pánov gazdov ľudákov nenarobíte nám krčiacich sa otrokov, ani starých báb. Nesmiete si myslieť, že náš ľud by bol taký hlúpy, aby nevidel, čo sa tu na jeho kožu robí?! — Či je ten jeden okres tak potrebný tým liberálom, že si musia krky lámať preň? Či nie je tých liberálnych ablegátov dosť, ba viac aj ako treba? Nuž čo-že sa tak sháňajú teda? No aby ste vedeli, my vám to povieme: liberálov neboli hlava o to, aby získali si jeden okres, ale to ich mrzí, že vy pospolitý ľud, neodvyslí občania nadobúdate smelosti a počestnosti a nedáte sa viacej nabalamútiť liberálom! Tu je pes zakopaný! Lebo keby ozaj nadobudnú raz ten ľud rozumu a prestal by otročiť pánom liberálnym, či by potom mohli robiť páni liberáli čo sa im len zaráči? A keď by prestal byť ľud povolným pri voľbách, či by im samotní židia postačili? Toto je tá otázka nad všetky otázky, od ktorej liberálov hlava boli.

Tie pokuty.

Ako už z minulého čísla mohli sa dozvedeť naši ct. čitatelia, vo frašťáckom okrese pokutoval slúžny Czocher našich ľudákov tak zhusta a tak vysoko, že museli v tej veci naši vyslanci dr. Kovács a Rakovszky na sneme interpelovať.

Mimochodom poznamenávame, že pre tie pokuty zaviedie sa prísne vyšetrovanie. Je síce prislovie, že vrana vrane oko nevykole; teda aj páni liberáli budú sa umývať ako budú vedeť — ale čo je mnoho, je len predsa mnoho Pán Czocher zaiste ani sám neteší sa tomu vyšetrovanu a neočakáva žiadnej pochvaly.

Ale ako dozvedáme sa zo správy p. farára lopašovského, tento istý Czocher pokutoval ešte aj iných, o ktorých sa na sneme nehovorilo. V Nižnej urobil to s pánom rychtárom Hulmanom, že ho vraj dá zatvoríť a aj peňaznú pokutu mu nameral. Pokutoval aj pána rychtára šterusského. Hulman je človek nie posledný v okrese: je zámožný a má pre seba toľko rozumu a statočnosti, že sa vie smele porozprávať aj s vicispánom, nie len so slúžnym. Tohoto teda Hulmana, človeka všade váženého tiež pokutoval slúžny Czocher. Čo z tej pokuty bude, to sa uvidí; ale takého gazdu, ako je Hulman pokutovať, no na to liberáli nemôžu byť hrdí.

Zákon predpisuje, že slúžny nesmie vplývať na voľbu. Dobre. Teraz ale pred voľbou dáva slúžny samé pokuty

a všetko len samým ľudákom. Prečo nečakal s tými pokutami až na čas po voľbe? A prečo nepokutuje aj liberálov? Nuž že takéto pokutovania majú vplyv na voľbu, to musí uznať každý, a to musí vedieť aj p. slúžny. Musel by byť hlúpy ako basa, kto by si myslel, že takéto pokuty nemajú vplyvu na voľbu.

A potom že aby bol taký statočný roľník liberálom. Však páni, vy strašno búrite ten ľud sami proti sebe! Veď keby tomu ľudu aj syrovátka kolovala v žilách miesto krve, ešte aj vtedy musí sa v ňom pobúriť všetko proti vám!

Vzbura v Pešti.

Minulú sobotu shromaždilo sa asi 10.000 práce nemajúcich delníkov na Anjelskom Poli a ztadiaľ tiahli v hustých radoch na vacovskú okružnú, potom cez Andrášsku na hlavnú okružnú a konečne na Kerepešskú cestu až po národné divadlo. Na poriadok dávala pozor galleria policajná. Keď tiahli okolo kaviarni «Newyorku», ktorá má ohromné steny zo skla, takúto jednu stenu ktorýsi delník prerazil kameňom. Na to začali ich policajti do bočných ulíc zaháňať, ale delníci prebehli zase na okružnú cestu a utekali hore ku západnému nádražiu, medzitým však povyrážali všetky table sklené na obchodoch a kaviarňach. Tak urobili aj jednému zlatníckemu obchodu i pobrali z výkladu drahocennosti v obnose 4000 korún. Celá škoda nimi zapríčinená páči sa na 40.000 korún.

Noviny píše zle nedobre na tento výčin delníkov, ktorý sa aj musí zatracovať. Aj kapitanát policajný vydal osvedčenie, že viacej nedovolí žiadneho shromaždenia ani pochodu tým práce nemajúcim delníkom. Lenže s tým sa ešte nespomôže tým 50.000, ktorí práce nemajú v Pešti. Že svet chudobný nemá teraz práce, tomu sú na príčine staré hriechy liberálneho vladárenia. Ani sa nepolepšia tieto smutné pomery, zakiaľ liberálne hospodárenie neprestane.

Do pamäti p. Bornemiszovi.

Pán Bornemisza výborne pomôhol ľudovej strane, keď napádal na sneme «Kresťana». Ozvaly sa proti tomu dp. Péchy Pernyik, Reiner, Mathia, Makovics, Soltész a Rusznyák v otvorenom liste, kde prizvukujú, že o p. Bornemiszovi boly tej mienky, že on bude za revíziu cirkevno-politických zákonov, tak ako bol kedysi proti tým zákonom. V liste tom píše menovaní páni úctive oproti p. Bornemiszovi, ale aj rozhodne a určite označujú stanovisko svoje. Pán Bornemisza by najlepšie urobil, keby k vôli voličom svojim prestúpil jednoducho na ľudovú stranu, bo ako liberál ztratí pomaly pôdu vo svojom okrese.

Jubilejná púť do Rímu.

Z príležitosti 25-ročného Jubileuma pápežstva Jeho Svätosti Leva XIII-ho.

Duchovným vodcom maďarských pútnikov: veľkom. a dôst. p. Karol Kálmán, farár šóskútsky, býv. vyslanec snemový, majiteľ zaslúženého kríža pápežského «di benemerenzia».

Duchovný správca nemeckých pútnikov: vel. pán František Grósz, kaplán v Ettyeku, majiteľ zaslúženého kríža pápežského «di benemerenzia».

Duchovný správca slovenských pútnikov: dôst. pán Jozef Kompánek, farár veľkostratický.

Sriaditeľ: v. p. Ján Simoncsics, kaplán v Trenčanskej Teplej.

Smer cesty:

Budapešť—Fiume—Ankona—Loreto—Rím—Florence Bologna—Padua—Benátky (Venezia) Fiume—Budapešť.

Ceny súčasníctva:

I. trieda na železnici a	I. trieda na lodi 215 korún,
II. " " " " "	II. " " " 160 "
III. " " " " "	III. " " " 80 "

so šesťdňovou hospodou v Ríme a so slobodným vodičstvom.

Podmienky prihlasov.

Tí, ktorí by sa chceli súčasťou na tejto púti, majú sa prihlásiť do 10-ho marca 1902. u v. p. Jána Simoncsicsa, kaplána v Trencsén-Teplá, ku ktorému súčasne s prihlásením sa má poslať preddavok 30 korún poštovou assignaciou. Ostatnie peniaze majú sa odoslať najneskôr do 25-ho marca 1902. na toho istého pána kaplána, po ktorej splatke sa cestovné listy každému pútnikovi dopošu. — Ku prihlasom majú sa mimo toho priložiť aj tie peniaze, za ktoré by niekdo chcel mať talianske peniaze.

NB. Bárs sme určili čas prihlasov až po 10. marca, predsa prosíme — aby sme všetkým požiadavkám vyhovieť mohli — o včasnejšie prihlásenia.

Vedieť treba.

Straniva bydla. Pútnici dostanú v Ríme na 6 dní bydlo (prípadne aj na dlhší čas); avšak o stravovanie sa sami postarajú.

Cesta zpiatočná dľa vole,

avšak po vypršaných 6 dňoch pri vodení vodcov prez Florenciu, Bonloniu sv. Katarina, sv. Dominik, Campo Banto, Petronilla), prez Paduu (Sant Antonio), Benátky (Venezia, S. Marco, palác dózov, Lido atď.), Fiume (Terzat, kde dom nazaretský poprvé spočinul a odkiaľ sa odobral do Loreta, Abbazia), prez Záhreb do Budapešti.

Ponevác sú listy cestovné na 60 dní platné, a spoločovanie len ta idúc je nutné, — a za predĺženie bytov pútnici III. triedy neni sú povinní doplácať, môže si svoj pobyt v Ríme každý pútnik dľa ľubosti predĺžiť a na zpiatočnej ceste po čiare zelezníc kdekolvek cestovanie pretrhnúť. V takom páde musí si dať cestovný lístok na stanici, na ktorej do vozňa vstupuje skrze šéfa stanice poznačiť na tú stanicu, na ktorej sostúpil mieni — a toto vždýcky opakovať, kedykolvek sostúpil chce, aby sa v niektorom meste pobavil; ináč by sa stal lístok neolátnym.

Obširnejšie vysvetlenia na dotazy padá

Jozef Kompánek,

farár ostratický (Nagy-Sztréze, Trencsénmegye).

Svetovláda židov.

(Dokončenie.)

Prostriedky, jakými židovstvo svetové pánsťvo dosiahnuť chce, sú naznačené od niekoľko židovských rabínov v tej brošúrke, ktorá vydaná bola i vo Viedni roku 1890-ho. V tej brošúrke dáva sa rada židom, jako sa majú k ľudu zachovávať. O tejto brošúrke som i ja už pred pár rokami v Kresťanovi bol písal. Myslím však, že nebude na škodu ešte i teraz znova si to pripomenúť. Rady v tej brošúrke židom dané sú nasledujúce:

1. Všetky kniežata a europské zeme sú zadlžené. Bursa je pánom týchto dlhov.

2. Pozemky príjdte do židovských rúk. Preto je nám potrebné vytisnúť nynejších majiteľov z pozemkov,

3. Remeslá buďte oslabené; remeselník nesmie byť viac, nežli nádenníkom.

4. Prirodzeným našim nepriateľom je kresťanská katolícka cirkev, preto ide o to, aby sme ju zničili.

5. Pracujte bratia o zrušenia ozbrojenej moci; služba vojenská není pre naše deti. Nie meč, ale dôvtip a peniaze ať vládnu.

6. Nedá sa uprieť, že za nynejšej doby je nutná oprava hmotného postavenia núdzných tried; tejto oprave by však museli priniesť obeť triedy majetné, t. j. kapitál. Kapitál ale je v rukách našich, a preto je potrebné, by sme sa súčasťnili hnutia.

7. Podporujte stále nepokoje.

8. Všetok obchod, pri ktorom je špekulácia a zisk, buď v rukách našich.

9. Israel má mať tiež slávu a česť, preto sa musí tlačíť do všetkých spolkov.

10. Všetky štátne úrady musia nám byť prístupné.

11. Máme peniaze a za peniaze sa dá kúpiť i česť i čnosť; žid nemá zneuctiť dcéry svojeho národa, k tomu je dosť dievok kresťanských.

12. Podporujme špatný tisk (tlač) a špatné divadlá. Vyžeňme odtiaľ kresťanov. Tiskom môžeme udelat právo neprávom, hanbu cťou, tiskom môžeme otriasať tróny a rozvádzať rodiny. Môžeme pochovať všetkú vieru v to, čo si dosiaľ nepriatelia vážili; môžeme zničíť úver a rozputať vášne, spôsobíť vojnu (válku) a mier, pokoj,

slavným učiniť a zhanobiť. Kto má tisk, má ucho národa. Až bude mať židovstvo peniaze i tisk, môže sa otázať: «Kedy sa nám uráči postaviť si na hlavu korunu, ktorá je naša, vstúpiť na trón a zamávať mocným žezlom nad národami zeme?»

Toto sú tie prostriedky, ktoré židovstvo používa k dosiahnutiu vlády, pánsťva nad celým svetom, nad všetkými národami sveta a darí sa ím to. — Nemôžem tu mlčaním pominúť, ale za dobré a primerané uznávam i v Kresťanovi uverejniť to, čo píšu jedny české katolícke noviny «Hlasy z Boskovicka» v čísle 11 dťo 7. nov. 1901. Píšu toto: «Nech sa nikto neklame tou myšlienkou, žeby kedy žid s jinovercom počťive smýšľal a žeby preň učinil nečo dobrého, z čoho práve nevidí pre seba zisk; lebo židia sú veľmi chytrí, lstiví, vypočítaví národ, ktorí počťujú nie len na 50. ale až na 100 rokov do budúcnosti!

Podám vám tu len niekoľko ukázok jejich praktiky, aby ste si mohli učiniť pravý úsudok o tom, jak ďaleko ím dôverať možno.

Nuže, čo pravia židia sami medzi sebou? «Svet patrí tým, ktorí ho chytre používať dovedú.»

Je vraj nutno celou silou chopíť sa sveta, jakým je, a chytró prospechov užívať.

«My (t. j. židia) nemáme prostriedky našincov klamať, ích obmezovať a prenasledovať, a preto panuje medzi nami najväčšia vzájemnosť, jaká u žiadneho národa sveta. Nám prinášajú naše zásady a snahy ohromné bohatstvo, mocný vlyv a neodvyslosť, ale ostatným len skrovný žold a službu otrockú. Záleží tedy všetko na svete na uchvaceníu moci a bohatstva takým spôsobom chytrým, aby sa to dalo, jako spravodlivé vyličíť. Naš hlavný nepriateľ dosaváď je Rusko a katolicismus. Dokúď katolicismus nebude úplne povalen, nemôžeme sa zcela zmocniť verejnej moci násilne, lebo on spočťíva na zásade sústredenej moci v jednej osobe, ktorá ale nám vždy ešte čeliť môže. Musíme tedy všetky okolnosti v náš prospech využítkovať a všetky revnivosti, rozmiešky a sváry národov čo najviac podporovať, lebo tým približujeme sa každým dňom k našému vznešenému cieľu. Tisíce rokov náležalo naším odporcom; budúcnosť však musí náležať nám, jako národu najstaršiemu a najvytrvalejšiemu. Dnes môžeme už plní nádeje a očakávania vecí budúcích zvolat: Národy hynú, tróny sa boria, jedine Israel bojuje ďalej a víťazí.» Áno,

národy hynú, tróny sa boria, jedine Israel bojuje ďalej a víťazí. Svetovláda židov stúpa vždy ku predu. Vidíme to, skutočnosť to dosvedčuje, rozhladníme sa len po terajšom svete, čo spatrujeme? V Itálii vládne celou zemou žid Luzatti, je neobmezeným pánom v ministerstvách a na sneme. Úbohým Franciou ovláda žid Reinach a celá Dreyfúsova smečka. V Londíne vládne žid lord Róthschild a diamantový kráľ žid Beit. V Berlíne vládne žid Bleichröder a žid Warschauer a jejich millióny. Vo Viedni vládne Länderbanka s Róthschildom a rytierom Hahnom v čele. A i malé severné štáty európejské nie sú svetovlády židovskej ušetrené. Malé Dánsko má za predsedu Folketingu, tedy poslaneckej dánskej snemovny žida Triaera. I ruská ríša neni svetovlády židovskej prostá. Finančný minister Witte, ktorý vlastne vládne nad ríšou Ruskou, má za manželku židovku. Finančný minister Witte je to, ktorý Rusko vháňa do náručia dynastie Róthschildov a utužuje vždy pevnejšie odvislosť Ruska od finančných židovských veľmožov. (Vid' «Hlas» č. 255. dťo 6. nov. 1901.) Jestli-že tedy i tie najbohatšie národy sú pod jarmom dynastie Róthschildov ani Anglicko, Francúzsko a Rusko nevyjímajúc, čo že mám reknúť o našej Rakúsko-Uhorskej monarchii? Reknem smele bez obalu krátce: Celú našu ríšu Rakúsko-Uhorsku cakompak má židák Róthschild vo svojom pugillári, vo svojom vačku.

Naša ríša Rakúsko-Uhorská je dlžna Róthschildovi len 1.300.000.000 t. j. tisíc tri sto miliónov zlatých. Nuž sa nám nemajú židia a socialistní demokrati vysmievať, že ani nevieme, či sme! Bohužiaľ, ovšem že nie, lebo každú chvíľu si môže Róthschild dupnúť a reknúť: «Až potúď, teraz som pánom ja!»

Ajhľa, tak ďaleko to dovedli emancipovaní židia. Jejich svetovláda stupá rýchle ku predu tak, že jako to židia veria, je to už len otázka času: «keď sa im uráči postaviť si na hlavu korunu, ktorá je jejich, vstúpí na trón a zamávať mocným žezlom nad národami zeme!» A skutočne je tomu tak. Žid emancipovaný, žid Kristovrah je dnes pánom, jediným mocným panovníkom sveta, ostatní všetci sú len jeho poplatníci, sklávi, otroci. Je to hrozný, ale zaiste i zaslužený, spravodlivý trest Boží na kresťanských mocnároch tohoto sveta a na kresťanské národy

im sverené. Oni emancipáciou židov chceli uviesť v lhárstvo a v posmech prorocstvo Kristovo o židoch, a hľa Pán Ježiš Kristus uviedol ich v posmech, vydajúc ich do otroctva židov. «Ktorý prebýva na nebesách, smeje sa im, a Hospodin posmieva sa im.» Psalm 2, 4. «Nebesá a zem pomínú, ale slová moje nepomínú» praví Kristus Pán u sv. Matúša 24, 35. Zaiste že nepomínú jeho prorocké slová ani o židoch.

Andrej Rojko, vyslúžilý farár.

Všetkým našim milým čitateľom a čitateľkám prajeme z úprimného srdca šťastlivých sviatkov. Boh daj, aby vám všetkým čo najhojnejšie prospely k dušnému spaseniu!

Krajinská púť do svätej zeme.

S cirkevným povolaním pod duchovnou správou veľk. pána Jozefa Skarda prepošta, pohne sa z Budapešte r. 1902., 16. febr. v nedeľu.

Lehota prihlásenia sa.

V tejto púti môžu brať účasť katolíci, mužskí aj ženské, keď svoj úmysel najneskoršie do 15. januára 1902. oznámia u duchovného správcu púte u veľk. pána Jozefa Skarda, prepošta v Šaštine (Sasváre) v nitrianskej stolici a spolu mu pošlú najlepšie na poštovej poukázke najmenej 100 korún ako závdavok. Ostatok sa musí u toho istého zaplatiť najneskoršie do 10. febr.

Účastné ceny:

I. trieda na železnici	I. trieda na lodi	900 korún
II. «	I. «	« 835 «
II. «	II. «	« 700 «
III. «	II. «	« 645 «
III. «	III. «	« 310 «

V týchto cenách sa obsahuje:

1. Železničný a lodný lístok z Budapešte do Jeruzalema a zpiatky.

2. Stravovanie na lodi počas cestovania na mori jeden-jeden obed v Jaffe pri dojití a odchode, sedem (7) dňové zaopatrenie v Jeruzaleme v rakúsko-uhorskom ústave pre pútnikov.

3. Ceny za vplavenie a vyplavenie sa v Konstantinopli v Alexandrii a v Jaffe.

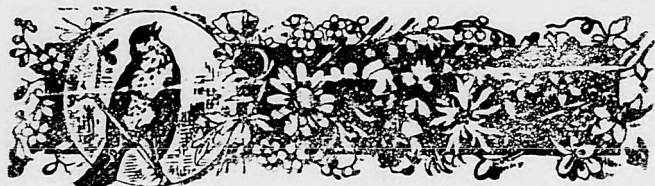
4. Povož z Jeruzalema do Betlema a zpiatky.

Smer cesty: Budapest—Konstantinopel—Smyrna—Piraeus—(Athén)—Alexandria—Jaffa—Jeruzalem.

Pri zostavení tohoto plánu tá myšlienka viedla usporiadateľstvo púte, aby s použitím dlhšej železničnej čiary, zkrátilo námornú cestu, a tak aby umožnilo cestovanie aj ľuďom slabším. Ale aj táto námorná cesta stáva sa príjemnou tým, že loď na jeden dňozok nerobí dlhšiu cestu, ale že sa zastaví pri väčších príplavných mestách a tam sa hodiny zdržuje.

Sprievodný list (cestovný). Každý účastník musí si bezpodmienečne zaopatriť cestovný list, bez tohoto nemôže brať účasť v púti. Ponevác toto trvá dlhší čas, preto radno je hneď porobiť potrebné kroky, a to tým viac, že sa cestovný list má zaslať hneď s prihlásením sa, aby ich usporiadateľstvo mohlo dať vidimovať v Pešti u tureckého Konsula.

Programmy rozpošle na žiadosť pán vodca pútu, prevelebný pán Jozef Škarda, Prepošť v Šaštíne, nitrianska stolica.

BESEDNICA.

K Vianociam.

Blíži sa už Vianoc doba :
svetlo, jasot, krása, zdoba,
čas, keď s vďakou doma, v chráme
lásku Božiu vzpomínáme.

Skoro stromček v svetle zjasá,
(to je milé, to je krása!)
pod ním dary od Ježiška :
jabko, cukrik, hračky, knížka.

Ale nad to nado všetko
je to betlehemske dieťko,
ktoré s výšin neba spiecha,
vykúpil svet z moci hriecha.

Jak je ubohé a drobné,
mimo hriechu nám podobné ;
predsa Pán náš, kráľ i hlava,
jeho je moc, časť i sláva.

Spasiteľu, kvietku krásny!
Teba majúť, jak sme šťa tni!
V Tebe máme spásu, nebe —
Halleluja, sláva Tebe!

M. B.

Z mojej cesty.

(Dokončenie).

Po krátkom odpočinku na železničnej stanici prešporskej o dvoch hodinách po polnoci som vstal a žiadal som si v tú svätú, pre Ježiša tak boľastnú noc navštíviť prešporskú kalváriu.

Veľmi ma dojalo v prvej kaplici vyobrazenie, jako sa Ježiš lúči s Matkou svojou. Prejdúc vrch kalvárie, na druhej strane našiel som v kostole shromazdený ľud, ktorý tu od večera na modlitbách trval. Keď som tu začul spievať slovenskú pieseň, súdil som, že je tu shromazdený ľud slovenský. Pomyslel som si: ty dobrý ľudu nedopraješ si spánku, tráviš túto noc so svojim Spasiteľom, ktorý dnes trpí za hriechy sveta a dľa mienky prepiatých streštencov nie si dobrým vlastencom. Za lepšieho vlastenca je dnes považovaný ten, kto snád večer bez modlitby si lahol alebo i túto svätú noc strávil v hriešnych spoločnosťach, pre ktoré Boh tresce celé krajiny a národy. Myslím si, či reku tomuto ľudu i vo dne slobodno spievať v kostole slovenský a či len v noci, jako je to už dnes na mnohých miestach, a zvlášť okolo Košíc? A či počúvajú srozumiteľnú kázeň v reči svojej alebo len v cudzej reči? Darfo sejeme drahé semeno slov Božích do vetra alebo na mrtvé múry kostolné, ono nebude rásť a ovocie prinášať, len keď ho zasejeme do srdce ľudských, pre ktoré je učenie! Darfo niekomu kázeme vyhladávať veci večné, keď sami vyhladávame časné. Nadarmo sa budeme menovať slúžobníkmi Ježišovými, keď budeme zalúbenie hľadať u jeho nepriateľov. On nám vždy povie: «Kto je nie so mňou, je proti mne.»

Bolo asi pol štvrtej po pol noci, keď som z kostola vyšiel a tu hneď našiel som prekrásnu jaskyňu lurdkú, čo ma nemálo prekvapilo. Keď som do nej vošiel, nazdal som sa, že stojím v Lurde na mieste zjavenia. Táto jaskyňa je pod holým nebom a vnútri je pripravená na spôsob kostola. Jako som z jedného nápisu vyrozumel, možno tu získať odpustky. Prešporskí katolíci môžu sa tešiť, že také dačo majú. Okrem hlavného chrámu sv. Martina navštívil som ešte dva kostoly prešporské, obzrel som si nový železný most na Dunaji a tak som cestoval s vlakom ku Viednu.

Druhý deň, v sobotu dopoludnia som strávil v kláštore pri mojích milých sestrách a v kláštorskom chráme, a navštívil som i niektoré okolité kostoly. Po poludní však som seba žiadal vidieť niečo viac, čo doma nevidím. Počul som kedysi o vskriesení v kráľovskom hrade. Či by reku nebolo možno dajako tam sa dostať.

Vybral som sa tedy do cisárskeho hradu. Keď som ta prišiel, boly asi dve hodiny po poludní. Nazdal som sa, že tu najdem mnoho ľudu, ale nenašiel som nikoho, ba ani žiadnej prípravy k vzkrieseniu. Keď som sa po príčine toho dopytoval, dozvedel som sa, že pre chladné počasie processia von nepôjde a vzkriesenie bude odbovať sa v hrade na prvom poschodí. No, reku už je po mojej radosti! Nepokoj a zvedavosť moja však bola tým väčšia, keď práve začaly prichádzať kočie arcikniežať k tomu vzkrieseniu. Čo tu robíš? vyjavil som moje tajomstvo jednému z vonkajších dvorných slúžobníkov, a tak na veľkú moju prosbu, jeho prostriedníctvom som sa i do hradu na prvé poschodí dostal. Pustili nás asi sto vonkajších ľudí. Všetci sme mali vykázané miesta, z ktorých sme všetko dobre vidieť mohli. Za krátky čas už som sa prechádzal po chodbách hradu, obzerajúc si

rozmanité, po stenách vyvesené obrazy. Keď som tu videl prechádzať sa kráľovských služobníkov a dvoraninov, prichystaných k tejto slávnosti, vo veľmi skvostnom a nádhernom obleku, zadivil som sa a pomyslel som si: keď je tak veľký skvost a nádhera v dome kráľa zemskeho, jaká musí byť teprv ozdoba a nádhera v dome kráľa nebeskeho, o ktorom sv. Pavel povedá, že žiadne oko nevidelo, ani do žiadného srdca nevstúpilo, čo je tam prichystané pre tých, ktorí Boha milujú a mu verne slúžia. Hneď po štvrtej hodine ozval sa po celom hrade ťubozvučný hlas trúb, oznamujúci, že sa už pohnul kráľovský prôvod. Hlas tejto hudby kráľovskej ma preniknul a prejal, lebo som takého hlasu do tej doby nepočul, i prišla mi zase na myseľ hudba nebeská.

V cisárskom hrade sú dve kaplice; jedna na jednom a druhá na druhom konci. V jednej z týchto kaplíc je boží hrob a z tejto bola nesená najsv. Sviatosť cez celý dlhý hrad do druhej. Cisársko-kráľovská processia bola rozdelená na tri rozdiely. Nazdávam sa, že v prvom oddieli išli diplomati a vysokí hodnostári, v druhom však arcikniežatá. Tretí oddiel tvorila hudba, ktorá však do kaplice vzkriesenia neišla. Všetci boli oblečení v rozmanitých oblekoch jaké som tiež ešte nevidel. Na čele celého prôvodu kráčal jeden muž v dlhom, až po päty červenom obleku, v rukách nesúc dlhú skvostnú palicu, podobnú tej, jakú nosieva predchodca vojenskej hudby. Za ním išli pekni mládenci v skvostnom a nádhernom červenom a bielom obleku, po dvoch a boli vo veľkosti tak v tváry jako jeden. Za tými kráčali klierici v rochetkách s rukávami a títo predchádzali prvý oddiel. Druhý oddiel predchádzali klierici v rochetkách bez rukávov. V oboch oddieloch bolo mužstva mnoho, tak, že processia bola dlhá. Ku koncu druhého oddielu išiel kňaz, nesúc pod baldachýnom v prevelebnej Sviatosti prítomného kráľa nebeskeho a za ním nasledoval najjasnejší kráľ náš František Jozef. Išli tu dvaja králi; kráľ zemský sprevádzal kráľa svojho nebeskeho. Bol to opravdu prôvod kráľovský, jaký ja ťažko viac uvidím. Jako kráľ, tak i celý druhý oddiel niesli horiace sviece v rukách.

Pohľad na našeho najjasnejšieho kráľa, jako kráčal za kráľom svojim nebeským v prevelebnej Sviatosti prítomným so sklopenými očami a so sviecou v ruke, učinil na mňa povznášajúci dôjem. Pomyslel som si: hľa najvyšší pán a kráľ uznáva Pána svojeho vo Sviatosti prítomného, padá pred ním na kolená a úctive ho sprevádza so sviecou v ruke; a jak mnohí ľudia, keď je najsvätejšia Sviatosť v processii nesená, pohoršlive sa chovajú, hanbia sa dať verejnú úctu Pánovi svojemu a miesto aby pri modlitbe a speve pobožne s processiou kráčali, stoja a dívajú sa, jako na nejaké divadlo. Či sa tí nemajú čo obávať, že i On sa jednúce za nich hanbíť bude?

Bol som na vzkriesení i vo viacej kostoloch, i v kostole Štefanskom, ktoré odbavoval Jeho Em. p. kardinál Gruscha. Druhý deň t. j. nedeľu veľkonočnú som celú strávil v chráme kláštorskom a v kláštore s mojimi milými sestrami. Tento kláštor je v Hornom Döblingu,

mníšky sa menujú «Sestry chudobného dieťaťa Ježiša.» V kostole padlo mi do očí na stene kostolnej vyobrazenie peknej záhrady, v ktorej rastú krásne ľalie. Medzi ľaliami pase sa baránok, obraz to panenského srdca, v ktorom rastú ľalie krásnych čností. Jak múdro, — myslel som si, — urobili tieto panny kláštorské, že túto záhradku skryli medzi vysoké múry kláštorské, aby okrem Ježiša, panenského ich ženicha, žiadny iný do nej vstúpiť nemôhol!

Je v tomto kostole aj veľmi krásna, ľudskej veľkosti socha sv. Antona Paduánskeho o ktorej mne moja sestra povedala, že ešte len krátky čas ju majú. Nad hlavou sochy je nápis: «Ja idem, kam mňa posielá Boh.» Pri nohách je truhla, do ktorej, keď videl mnohých peniaze hádzať, pomyslel som si, že nenadarmo je pri nej nápis: «Daj chudobným chleba, svätý Antone Paduánsky.» Jako sa táto socha sem dostala, o tom rozprávala mi moja sestra toto: Jeden raz pred krátkym časom prosily kláštorné sestry predstavenú, aby uviedla v ich chráme a kláštore úctu k sv. Antonovi. Ona že im jednoducho odpovedala: «Keď chce svätý Anton u nás prebývať, on príde sám, lebo my nemáme peňazí.» O krátky čas na to prišla do kláštora jedna pani a vyjaviť predstavenej, že sa v istej záležitosti, keď si ináč pomôcť nevedela, obrátila ku sv. Antonovi Paduánskeho s tým sľubom, že jestli vyslyšaná bude, dá urobiť a k verejnej účte postaví jeho sochu. Jej prosba bola vyslyšaná, i prosila tedy predstavenú, aby tejto soche v kláštorskom chráme miesta popriala, čo sa i stalo. Tedy svätý Anton skutočne prišiel sám, prišiel, aby pomáhal žiť chudobné siroty, lebo medzi výše tri sto dieťkami, ktoré sa tu zdržujú, je mnoho sirôt, ktoré potrebujú mnoho chleba. Pomoc sv. Antona, tohoto otea chudobných, je tu iste potrebná.

Na druhý deň, v pondelok veľkonočný, išiel som na služby Božie zase do mesta. Mój sprievodca, jako horlivý Čech a úd spolku, ktorý pracuje na rozšírení českých služieb Božích vo Viedni, najprv mňa uviedol do kostola českého pp. Redemptoristov. Práve modlili sa sv. ruženec, keď sme do kostola vkročili. Po ruženci bola kázeň, na to veľká sv. omša, pod ktorou sa spievalo po český. Kostol tento chová v sebe drahé poklady.

Na bočnom oltári je milostivý obraz Panny Marie vždycky trvajúcej pomoci, ktorý sa tu uctieva. Okrem týchto dvoch pokladov má tento kostol ešte jeden drahý poklad, a to je hrob blahoslaveného Klementa Hofbauera Dvoráka, Moravana, ktorý tu v tomto kláštore prebýval a len nedávno je za blahoslaveného vyhlásený. Český, moravský a slovenský ľud do tohoto kostola rád chodieval, uctieva a zvelebuje tento hrob, jako hrob Slováka, svojho drahého krajana. Hrob tento je na pravom boku hlavného oltára.

I padnul som i ja pred sv. jeho hrobom na kolená a prosil som ho, aby svojou prímluvou u Boha neráčil zapomenúť ani na nás opustených Slovákov uhorských, ktorí sme pomoci božej tak veľmi potrebni.

Rozlúčiac sa s týmto chrámom, išli sme na českú kázeň do kostola sv. Anny, ktorý bol tak ľuďom prepl-

nený, že sme sa len ťažko dnuká dostať mohli. Po kázni bola sv. omša, pod ktorou sa tiež po česky spievalo. Na to sme išli navštíviť viacej kostolov viedeňských, z ktorých však žiaden tak ľudom preplnený nebol, jako tieto dva české kostoly.

Navštívil som aj nášho pána kráľa letnie bývanie «Schönbrunn», ktoré je menu svojmu iste zodpovedné, krásne zariadenie stromov je tu niečo zriedkavého.

V útorok veľkonočný v piatý deň mojho pobytu vo Viedni, poberal som sa domov. Klaknul som s mojimi drahými sestrami pred oltár, poďakovali sme spoločne Pánu Ježišu za všetky dobrodenia nám preukázané, a prosili sme ho, aby naše modlitby, keď sa jeden za druhého k nemu modlíť budeme, vyslyšať ráčil. Prosili sme ho, aby nás, keď sme na tom svete jedon od druhého tak ďaleko vzdialení, v nebesiach, aj s rodičami našimi večne spojil ráčil. A tak so slzami v očiach sme sa rozlúčili, nevediac, či sa na tom svete viac uvidíme.

Pán Boh ráč nám popriať všetkým šťastlivých Sviatkov!

J. Straka.

CHÝRNIK.

Universita v Belehrade. Z Belehradu oznamujú, že skupština najbližšie pojednávať bude návrh ministra výučby, aby belehradská vysoká škola pomenovaná bola «Universitou kráľa Alexandra» a aby ku trom už jestvujúcim fakultám založená bola i štvrtá, t. j. lekárska fakulta.

V Spišskej Teplici pri volbe do stoličného výboru liberálni kandidát Ján Bendik ohromnou menšinou prepadnúť.

Grecko-katolícke seminarium vo Lvove zatvorili. Z Lvova oznamujú, že metropolita gróf Stepanski, ktorí tieto dni navrátil sa z Rímu, upravil na rektora tamojšieho grecko-katol. semenišťa nasledovný list: S týmto dňom semenište zatváram. O tomto nariadení majú sa vrchnosti uvedomiť. Andrej metropolita». Príčinou tohoto poriadku je, že grecko-katolícki klerici zúčastnili sa na pohyboch rusínskych univerzitných poslucháčov.

Pozňanskí Poliaci proti ponemčovaniu. Minulého roku Pruská vláda nariadila pre poľské školy v Pozňansku vyučovať i náboženstvo po nemecky. Pre toto v meste Wreszeni bola i vzbura. Poľské obyvateľstvo obštúpilo školu, rozbilo dvere, okná, že takú školu radšej zničí. Rozumie sa, nasledovalo obžalovanie a process. Súdili obžalovaných Poliakov v Gnezne. Ale processom ukázalo sa len toľko, že nemčenie Poliakov i v Pozňansku nie je ľahká vec.

Z obžalovaných na pr. Piasecká hovorila, že oni neverili, «že by cisár mohol naložiť, aby poľské deti po nemecky učily sa náboženstvo». «Ale keby i tak bolo,

zato deti ešte nesvobodno biť. Moje dieťa nevie sa modliť ani poľsky, ani po nemecky.» Kto to i videl po nemecky učil náboženstvo!»

Predseda začal vysvetľovať obžalovanej, že jestli deti dobre vedia po nemecky, tak je pre ne všetko jedno, nemecky a či poľsky učia sa náboženstvo.

«To je nie všetko jedno!» zvolala obžalovaná. «V cudzej reči najviac ak kňazi môžu rozumieť náboženstvo.»

«Nevedia a či nechcú deti hovoriť a odpovedať po nemecky?» pýtal sa štátny fiškus školského dozorca.

«Hovoria plynne», odpovedal dozorca.

«Lužete vy všetci!» zavolať hlas z obecnstva. «I ja som mať, a moje dievča nerozumie po nemecky!»

Predvolali farára Laskowského. Pýtajú sa ho, či je pravda, že učil deti, aby z náboženstva neodpovedali po nemecky?

«Ano — odvetil farár — ja som už dávnejšie očakával, že deti budú sa ma pýtať v tej veci a popredku som si rozmyslel, čo im odpovedať. Povedať im, že sú povinné po nemecky učiť sa náboženstvo, ja som nemohol, veď som ja ich duchovný otec. Radiť im opak toho tiež som nemohol, keďže bolo by to štváním proti školskej vrchnosti. Preto povedal som deťom: poproste učiteľa, aby vás učil náboženstvo po poľsky. Ja viem, deti povedaly učiteľom, že som im ja kázal neodpovedať po nemecky. Nemám im za zlé: hovorily to zo strachu pred trestom. Veď niektoré ešte teraz majú siňavy na chrbte od prútov.

Výrok súdu bol ukrutný. Piaseckej nasúdili poltrefa roka žalára, Korziniewskému 1 rok, niektorým po 2 r.; najmenší trest sú 4 týždne. Všetci odsúdení vypočuli výrok s pevným duchom.

Následok nedbanlivosti. V Krúgu v Spišskej stolici jedna matka menom Katharina Zajác nechala svoje malé dieťa samé v izbe. Úbohé dieťa pritiahlo sa pomaly ku peci a sadlo si na strúžlinu pri ňom shromáženú. Ku svojmu nešťastiu si rúčkou dvierka otvorilo, tak že uhlie z otvorenej peci na strúžlinu vypadlo, ktorá sa hneď zapálila. Úbohé dieťa sa celkom spálilo a v ramedách matkyných ho s ohňa ratujúcich umrelo. Súd úradné vyšetrovanie ku trestu tej nedbanlivosti zariadil. Matky, rodičovia! dávajte pozor na dietky vaše vám od Pána Boha sverené, bo vy ste pred Pánom Bohom zodpovední za ich večné i časné šťastie.

Tyfus v Košiciach. Z Košíc oznamujú, že tam čo deň viac ľudí ochoríeva na tyfus. Policajný kapitán nariadil, aby obyvateľstvo pilo len cedenú a preváranú vodu, ponevác epidemiu zapríčinily studne.

Ctený pán Müller! Ja mal som od počiatku tohoto roku jednu ťažkú srdcovú chorobu, a nemôhlo sa mi pomôcť navzdor všetkým liekom, až keď som si váš duplovano-elektromagnetický kríž R. P. Nr. 86967 dal doniesť a som ho upotrebil a za tri mesiace nosil, som sa chvála Bohu úplne vyliečil, za čo Bohu a vám moju najúprimnejšiu vďaku vyslovujem. S úctou *Max Rittersporn*, v Hlohovci dňa 19. nov. 1901.

DOPISY.

Mešťania st.-lubovenski! pozor!!

Po smrti vášieho všeobecne váženého pána farára, Karola Szlopovszky, sišli sa pokrstení a nepokrstení nepriatelia cirkve katolíckej, a radili sa hovoriac: pastier zomrel, teraz je čas udrieť na ovce a rozprášiť ich. Hrk! na ne!

Vy máte školu katolícku, v ktorej doteraz diety vaše nie len po kresťanský vyučované, ale aj po kresťanský vychovávané boly. Túto školu vám chcú teraz odobrať a zoštatniť, to jest, z vašej školy katolíckej chcú urobiť štátnu, a potom z nej náboženskú, kresťanskú výchovu, sv. obrázky, kríže vyhodíť a tak z vašich dietok nevercov vychovávať. Preto všetci rodičia, ktorí ste svoju vieru ešte do kúta nezahodili, všetci rodičia, ktorým dušné spasenie dietok svojich na srdci leží, dobrý pozor dajte, a keby nepriatelia školy katolíckej svoj úmysel uskutočnili chceli, vtedy všetci slávnostne protestujte proti tomuto výčinu proti cirkve sv. a dušnému spaseniu vašich dietok namerenému!

X.

Od Blavy.

Dôstojný Pán Redaktor!

Ráďte nasledujúce riadky uverejniť v milom časopise «Kresťane».

Známo je všetkým voličom okresu frašťačského, že voľba, ktorá k veľkej radosťi ľudákom sa podarila, dňa 30-ho novembra zrušená bola, a takto okres bez vyslanca znovu ostal.

Za povinnosť si považujem, jak neohrozený ľudák a rím. katol. učiteľ a organista, našich dobrých ľudákov k novému boju povzbudiť. Sláva všetkým tým voličom, ktorí pod zástavy bývalého ľudového kandidáta sa shromazdili a naňho hlasovali; použite znovu vaše najsvätejšie právo a pri novej voľbe znovu len na ľudovú stranu hlasujte, ktorá za ľud bojuje a jej najsvätejšiu vieru pred liberálnymi kazármi háji. Nedajte sa milí bratia odstrašiť od nikoho, ktorý by vás chcel v tejto vašej vôle hatiť, lebo však vidno bolo, že hneď po prvej voľbe v obeiach pod horou ľudáci strašení boli, avšak oni si z toho nič nerobili, ho liberáli sa k nim uponížiť musia. Nehľadajte si žiaden tú výhovoru, že nie som neodvyslý, a tak ľudovú stranu nemôžem podporiť lež radšej doma zostanem. Vašu najsvätejšiu povinnosť občanskú si vybavte pri volebnej urne.

Za príklad máte obce pod horou, ktoré mimo pár voličov — za ktorých ľudáci aj tak nestoja, lebo darmo aj tak by neišli — s ľudovou stranou k urne pristúpili. Videli ste ten zástup ľudu vo Frašťaku? jak sa láskal a pozdravoval? bárs ani sa nepoznali, len skrže ľudové

zástavy, a páni liberáli jak stratené ovce po rynku sa motrcali, lebo sa hanbili jak Judáši, a preto do očí klobyky si vtiahli!

Dajte na slová vašich vodcov, ktorí vám však dobre chcú, len nasledujte ich.

Aj vy páni bratia učitelia, ktorí ste na to určení, by ľud vás nasledoval, nedajte sa — jako niektorí v okrese — odstrašiť a s liberálmi hlasovať, lebo čo má ten ľud povedať? Obcejeme s ľudom aj s ním držme!

Vy páni rychtári obecni, vezmite si tiež príklad od zmužilých rychtárov obcí Nižná, Kočín atď., ktorý radšej rychtársku palicu chceli obetovať, než ľudovú stranu opustiť, však zato rychtári sú, lebo len ľudáci vás volíť budú, a voľby sú už za dvermi, «pfeferóni nadiaté vždy nebudú a ľudáci vždy budú».

Tiež vy milí roľníci, ktorí ste s tyma liberály držali, ich zanechajte, pristúpte k práporu ľudovému, nech zvíťazíme tak stonásobne, jak hrdinskí voličia okresu stupavského, ktorých i naše pokolenie vždy v pamäti mať bude.

Dajte si ruku na srdce a vyznať musíte, že srdce toto vaše — bárs ste aj z vonku liberáli — predsa len za ľudovú stranu klope.

Teda znovu sa postavme pod prápor ľudovej strany a všetci zvolajme: «Nech žije ľudová strana».

Na uvidenie vo Frašťaku v deň voľby váš priateľ:

Čienro-fúzňatý organista.

Vajnor.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Úctive prosím, ráďte nasledovným mojím riadkom v našom obľúbenom «Kresťane» miestočka dopriať.

V prešporskej stolici a pri Prešporke ležiacej obci Vajnor bežiacého roku 30-ho nov. na deň sv. Ondreja apoštola, počala sa apoštolská práca t. j. sv. missie pod vedením pánov P. Volfganga Medlen a Mansueta Olšovský, otcov z rádu sv. Františka a trvala až do 9-ho decembra.

Horlive a úprimne účinkovali oni vo vinici Pána. Slovo božie takou horlivosťou ohlasovali, že to semeno božie do dobrej pôdy padlo, lebo 1600 duší pristúpilo k sv. Sviatostiam. Apoštol národov hovorí v liste ku Kolosenským, (kap. 3. 15.): «Budte povďační». Vďaka teda predovšetkým Pánu Bohu za tie duševné a telesné dobrodenia, ktoré sme počas sv. missii užívali.

Poslal Boh dobrotivý do našej obci poslov, zvestovateľov jeho sv. vôle. — A že slovo božie jakú moc má toho dôkazom je, že tí velební otcovia z rádu sv. Františka kázuc 9 dní u nás, do pohybu dovedli celé okolie, lebo aj zo susedných obcí nábožné duše účastné sa staly milostí sv. missii u nás vydrživaných.

Vďaka ale aj velebným otcom p. Missionárom, že prosbu moju vyslyšali a že došli k nám s toho mesta, kde jedúce našich kráľov korunovali, aby nás naučili, jako máme Pána Boha poznať, jeho milovať, jemu slúžiť a tak do neba sa dostať. Moje slová sú nedostatočné chváliť

jejich prácu apoštolskú, lebo tá sa chváli sama seba. — V jejich práci apoštolskej to heslo majú pred sebou: «Všetko na väčšiu česť a chválu božiu». A toto činí jedenkaždý missionár z rádu sv. Františka. — Skrže sv. slová ohlasované od Pána Boha kolki z bludnej cesty navrátili sa na cestu pravú, zvydy a nepokoje premenili sa na sv. tichosť.

Tieto duševné dobrodenia kto chce vidieť a skúsiť, mohol.

Preto úctu a vďaku týmto otcom velebným verejne hlásame. Boh Vám zaplať. Nech Vám Boh láskavý tú odplatu a odmenu dá, ktorú požíva Váš zakladateľ, Otec, sv. František z Assisi, lebo písmo sv. hovorí, že tí, ktorí druhých cesti božie učia poznávať, «skviet sa budú, jako tie hviezdy na nebi». Boh Vám zaplať, Boh vám žehnaj, Pán Boh s vami!

S úctou

Karol Bócz, farár.

Zo Suchej Doliny.

Slávna Redakcia!

Z celého okršleku vlasti našej človek môže dočítať sa nejakej noviny v milom «Krešťane», jedine zo šiššovskej ináč zo suchej doliny ani slovička posavád neprišlo.

Šiššov bol voľakedy chýrečný asice s tým, že z neho pochádzali mnohé vysokého rodu rodiny, pretože to bola obec čisto zemanská, kde 25—30 familií slávne žijúc prebývali. Medzitým dnešný deň, z tohoto nezostalo jedine rozpomienka a pár pomníkov, ktoré voľakedajšiu slávu až po dnes nemo ohlasujú.

Jako celá krajina, tak aj my sme volili vyslanca krajinského. Šiššov patrí do volebného okresu Žabokreťského, kde vieme, že ľudák zvíťazil a to velice slávne. Ale táto slávnosť by bola ešte väčšia, «keby sme len my neboli volili»; naša suchá dolina je jedine na potupu a hanbu nitrianskej stolici, lebo jako inde idú ľudáci pod bielou zástavou, tu pojdu «liberáli» snád pod červenou. Tu sa nachádzajú obce, kde ľudáci pri voľbe slabo zastúpení boli, a to prečo? Preto, pretože náš ľud je velice zaostalý, korheľstvu oddaný, slovu svojemu nestojí, teda bárs by aj slovo dal, na to sa nemôže dať nič. Náš ľud je tak oddaný opilstvu, že keď mu niekto ukáže len fľašu čo bárs od terpentína, už za ním pôjde.

Pri tejto vyslaneckej voľbe najškaredšie sa držali Zlatníky. Jak pekné meno majú, taký je tam ľud ohavný a korheľský.

Priťrafilo sa pri nedávno pominutých voľbách, že istý volič išiel, aby sa prezvedel, jako tam ľudová strana stojí? Môžete si myslieť, keď tam ten volič nemohol najst jedného voliča doma, ale všetci v krčme opití od rána do večera, vydržovali poradu a poučenie Icikové očúvali! Takí holi od tohoto učenia osvietení, že pretože už nevládali jazykom od Icika si «gurášu» pýtať, s opatkom čižiem na stole tkli. Darma sa vypytoval tento volič a hľadal poriadných, statočných, striezlivých voličov, veru nebolo ani jedného, z tej príčiny odvrátil sa z obce a ešte aj prach z nôh strasúc, navrátil sa domov.

Tu sme mali minulý mesiac aj voľby bizottságu kde,

vystúpili z liberálnej strany Blaškovič Gyula a Onkónyi Károly, z ľudovej strany ale dva suchodolinský p. farári menom Theodor Jedinák a Augustin Budaváry o tom presvedčení, že jedine títo dva duchovní mužovia môžu ovečky svoje k sebe priviesť. Bohužiaľ, lepšie padol im jeden sľub, kúsok pasienku, alebo pár glgov pálenky. Aby liberálny kandidát svoj dôkaz lásky naproti katolíkom preukázal, dal teraz najnovší čas zabedniť kaplnku verejnú v obci Norovciach, ktorá, je pravda že leží na grunte pánskom, ale k pobožnostiam krešťanským slúži už vyše 120 rokov, a teraz tento človek túto starobylú obyčaj by chcel s jedným zámkom prekaziť. Aspoň poznajú liberálni voličia, komu svoje slovo dali a koho pri voľbe nasledovali. Sľušaf, že znovu budeme mať voľbu ablegáta, ale aj to sľušaf od niektorých suchodolinčanov, «teraz si lepšie zadáme, budeme štvornožky chodiť, tolko budeme piť», z toho vidno, že náš ľud je slabý, nevzdelaný a neni div, že v tak ľudovom okrese jako je žabokreťský, celá «suchá dolina» je len ku hanbe. Však boly obce, kde nebolo ľudáka, boly obce, kde boli po jednom, a boli obce, kde boli 3—4; slovom ani sa len nevedelo, kedy «suchá dolina» votizovala. Táto ubohá «suchá dolina» je sídlom liberalizmu ale poznajúc pomery, tomu sa ani nečudujme.

Toto dáva k povšimnutiu *Ľudák suchodolinský.*

Vyzvanie k predplateniu.

Časopis náš je natoľko známy a oblúbený u ľudu, že netreba nám o nom mnoho reči širif. Každý čitateľ náš pozná tie výborné služby, ktoré «Krešťan» prekonal v prospech ľudu.

Aby však blahonosné učinkovanie «Krešťana» čo možno všestranné a mnohútné bolo, z toho cieľu je to prepotrebne, aby každý z vás, kto len čítať vie, sa predplatil naň. Len takto docielime to, že zásady naše každý poznať a k nim sa prihlasovať bude. Ktorýkoľvek ľud nečíta si svojich novin, musí zaostať a iní mudrejší ľudia vykoristuju ho tak, že konečne ho úplne zhubia.

Prosíme našich predplatiteľov, aby si do nového roku neomylné zariadili svoje zaostalosti, lebo my nie sme vstave zdarma posielaf časopis nikomu i preto zastavujeme ho všetkým, ktorí ani na toto vyzvanie nevyrovnali by sa s nami.

Predplatná cena našich novin je:

na celý rok	--- ---	4 koruny
na pol roka	--- ---	2 koruny
na štvrt' roka	--- ---	1 koruna.

Predplatiť treba len na túto adresu:

«Krešťan» kiadóhivatala
Budapest, VIII., József-körút 35.

Úctivé upozornenie!

Láskave prosíme ctených čitateľov, keď pošlú predplatok na noviny, nech nezameškajú prílepiť na poštovú poukážku, na — k písaniu určité — miesto svoju tlačenu adresu, t. j. meno a bydlisko, pod ktorou dostávajú noviny. S týmto s jednej strany poľahšia našu prácu, nadovšetko ale koniec môžeme urobiť takým nepravostiam jako je to, že noviny v svojom čase nedochádzajú.

Vydavateľstvo novin.

Upozornenie.

Vp. *Constant* *Knihá* sdeľuje, že svätoštefanské ľudové spisky znovu začal rozposielať. Kým nenástupia nútné jarné práce, každý mesiac zamýšľa jednu knižku vydať a rozoslať. Len od zaujímavej priazne velebného duchovenstva a pánov učiteľov závisí, či aj naďalej má v schválenom podniku pokračovať, aneb prácu spasonosnú na iných, ku tej úlohe povolanejších ponechať. Jestli reštáncie do prvého januára nebude mať vyrovnané: musí si ovšem rozvážiť, či aj napozatým má reskirovať.

Vydavateľ, ktorý s jedného hárku pozostávajúcu brošúrku 12° veľkosti za 3 haliera dáva, pritom 10-tý % spúšťa, ba i poštové farchy znáša — už lacnejšie spisky dávať nemôže. Následkom slabej podpory na budúce aj o láskavé vyrovnanie poštových útrat prosí.

Literárny oznam.

Oznamujeme, že «**Veľký obrázkový kalendár svätého Antona Paduanského**» pred týždňom vyšiel z tlače a teraz sa rozposiela. Cena jedného 60 halierov. Za 6 korún dostať 12 kusov. Kto objedná si naraz 50 kusov, obdrží 40% sračky z ceny. Objednať a reklamovať treba: Administrácia «Listov sv. Antona» Budapešt. VIII., Szentkirályi u. 28/a.

Kto si objednal a poslal peniaze na «Dedinského hasiča» a neobdržal ho, nech sa hlási na karotke u «Koloman Rózsa a manž.» Budapešt. VIII., Szentkirályi u. 30., a pošle sa takým, ktorí zaplatili už zaň, ale knižku neobdržali, na miesto jednej knižky, dve. Len treba na karotke podotknúť, že ste si už prv objednali i zaplatili knižku a nedostali nič.

U toho istého Kolomana Rózsu vŕndu o niekoľko dní — ešte pred vianocami: «Vybrané spisy humoristické Zaoska» s podobizňou pôvodcu a podpisom vlastnoručným. Sú to Zaoskové najlepšie práce, ktoré nedaly sa uverejniť v «Kresťane» pre nedostatok miesta. Veľmi poučné a veľmi zábavné. Vŕndú na 10 hárkoch. Cena bude 1 koruna. Kto chce mať skvostne viazaný exemplár, nech hlási sa oň u p. Rózsu, dostane taký za 2 koruny.

Zaoskové práce odporúčajú sa samé. Aj ten najvzdelanejší človek s úľubou bude ich čítať, a kto len kolko-tolko zná slovenský, porozumie im. Zaosek ako spisovateľ je u nás jediný a podobného jemu v žiadnych iných rečiach nenajdete.

Velebnému duchovenstvu ho zvlášte odporúčame.

Hláste sa u «Koloman Rózsa a manž.» Budapešt, VIII., Szentkirályi u. 30.

Poľnohospodárske museum, ktoré nachodí sa v Budapešti na Kerepeši-út č. 72., odporúčame obecenstvu k návšteve, keď pri dajakej príležitosti príde do Budapešti. Tu sú vystavené rôzne plodiny a náradie hospodárske a neplatí sa žiadne vstupné.

Odkazy redakcie.

Do pozornosti všetkým: Kto chcete predplatiť, alebo adresu svoju premeniť, alebo kto reklamujete, vždy len takto musíte sa u nás hlásiť: *Kresťan kiadóhivatala Bpest, VIII. József-körút 35.*

P. B. Slaná Studňa. Dopis my ten nemôžeme uverejniť. Pište s čiernidlom a len na jednu stranu a pošlite to na adresu «Katolícke Noviny» Nádaš (Pozsony m.) Do spolku sv. Adalberta (Vojtecha) vstúpiť môže každý katolík a platí za 10 rokov po 1 zl. 20 kr. Všetky tie knihy my uverejniť nemôžeme. Jako píšete, dľa toho si aspoň vy vychovávajte dietky svoje. Hľadajte bedlivo ľudí, ktorí by boli podobného smýšľania tu v Pešti alebo na okolí vašom a poznačte si jejich adresy.

St. M. Prešporok K. č. 340. Áno, za balíky a poštové poukázky peňažne povinný je patričný 4 hal. platiť, ktoré prináležia listonošovi.

Bl. p. J. T. Pudmerice. Aj kruh aj patričný predplatiť dlhujú na rok 1901 po 4 koruny.

Veselý mladík. Bude-li možno, dáme váš list do budúceho čísla.

Horlivý Macej v Račišdorfe. Odpusťte, my s našej strany chceme tú vec v pokoji nechať — veď ak je aká chyba, tá sa napraviť už nedá. Vy ostaňte len tým horlivejšími ľudákmi. Do iných novín, menovite do «Grenzbote» vám neradím dávať tie veci. Načo by sme sa chválili pred našimi nepriateľmi s tým, čo nám ku česti neslúži.

Z. J. Sz. Endre. Zákon, ktorí tí páni potrebujú, vám poslať nemôžeme, lebo toho je celá knihovňa. Ale vy ste mali napísať, že o akej záležitosti potrebujete ten zákon.

Zaosek. Za priateľské riadky a obecné stipendia pijmite našu srdečnú vďaku. Bolo nám to veľmi vítané. Obsirnejšie listovne.

Vp. M. P. Szt. Na rok 1901 dlhujete 8 korún.

J. Str. K. Uspokojte sa. Okolnosti oprávňujú tú malú premenu. Blahoželáme vám zo srdca k tomu víťazstvu! Sláva vám! Nepišťe nič a nerobte si zbytočné starosti.

P. J. Vajnory. S poznámkou v budúcom čísle.

Prošba.

Prestavanie a zariadenie dvúch škôl v sídelnom dome školských bratov pôsobí najväčšiu a najťažšiu starosť mojích chudobných veriacich. Dobre vediac, s jak veľkou radosťou prijali čitateľa veľacteného katolíckeho obecnstva tú zvesť, že sídelné miesto uhorských školských bratov sem bolo osadané, z ktorého pre katolícke školy našej drahej vlasti statní učitelia budú rozposielaní toto povedomie dá mne úfať, že veľactené katolícke obecenstvo v uskutočnení tohto plánu, menovite v prestavaniu a zariadení tých hore pomenovaných škôl svojimi láskavými milodarmi bude mňa napomáhať. Preto najhlbšou úctou spojenou prosbou obraciam sa na veľactené katolícke obecenstvo čitateľov, aby boli tak láskavi svojimi milodarmi prispeť k prevedeniu tohto šľachetného cieľu. Aj tú najmenšiu obeť s povďačnosťou prijímam. Prijatie milodarov v novinách budem kvitovať. Milodary prosím zasielať na meno nižepodpísaného. *Ján Boll*, farár.

Spisy redakcii zaslané.

Upozornenie: Keď chcete si zadovážiť túto vypísané knižky, vždy dávajte pozor na to, že ktorú knižku u koho objednať máte. To máte tu pri každej uvedenej knižke vždy pekne vypísané. Teda neposielajte peniaze na vydavateľstvo «Kreštana», lež vždy tomu, kto patričnú knižku predáva.

Oznam. U redakcie «Kazateľne» dostať už druhé rozmnožené vydanie modlitebnej knižky *Martina Húsku «Božské Srdce Ježiša Krista.»* Knižka má o 62 strany viac obsahu, než jej prvé vydanie; priložené boly nové piesne, Hodinky k ucteniu najsv. Srdca Ježiš, príležitostné modlitby a modlitby na väčšie sviatky a slávnosti roku cirkevného i ku niektorým Svätým. Knižka krom jej hlavného cieľa zodpovedá docela každodennej potrebe veriaceho katolíka.

Pri tak značne, o štyri hácky, zväčšenom obsahu nepremenila sa jej cena, a väzba je úhľadnejšia, stálejšia.

Jeden výtisk knižky, pekne, celkom v plátne viazanej a krásnym barevným titulným obrázkom opatrenej, stojí 1 kor. 20 hal. Kto objedná len jeden výtisk, nech pridá hneď 20 halierov za poštovné; kto dva alebo tri výtisky, nech pridá 30 halierov. Od 4 výtiskov posielajú sa v balíčkoch porte. Redakcia «Kazateľne.» Lenge (Teplá) o. p. Bélabánya.

Mravná čítanka pre náš ľud. Vydáva: Spolok sv. Adalberta (Vojtecha) v Trnave. Sošit XIII. Hospodárska nauka. Napísal A. Bažik. Sošit I. Druhé vydanie. Cena 60 hal.

Časy naše sú už predsa na toľko pokročilé, že aj roľníci budú museť nie len dľa starých zvykov obrábať si polia svoje, lež použiť všetko to, čo novšia doba k rozumnejšiemu hospodáreniu nám poskytuje. Kto nechceš zaostať, obstaraj si knižočku túto, z nej sa mnohému poučíš.

Sobrané spisy básnické Hviezdoslava. Sväzok III. oddiel epicky. Dostať u Jozefa Gašparika v Turčianskom sv. Martine. Cena 4 kor., s poštou 4.30, rekomandované 4.55. Kniha obsahuje 564 strán. Básne Hviezdoslava sú iba pre vysokovzdelených Slovákov. Takýmto ale pôsobí zriadkavý duševný pôžitok čítanie básni jeho.

Katolícky ľudový katechismus. Spísal Fr. Špirago. Preložil Štefan Mišík. Vydal Spolok sv. Adalberta (Vojtecha) v Trnave. Druhý diel: Učenie o mravoch. Tlačou Jozefa Teslika v Skalici. Cena 3 kor.

Noviny Malých. Ročník III. Číslo 3. Vychodia s mnohými obrázkami do roka osem raz, počnúc od októbra do mája, vždy 15-ho, v knihtlačiarňi Jána Bežu a spol. v Senici. Cena čísla 2 kr. = 4 haliere. «Noviny Malých» sú pre rodičov výtečnou pomôckou pri výchove detí.

Stiavnická kalvária. Na pamiatku 150-ročného jubilea složil Árpád Hidvéghy, farár belianský. Pre slovenský ľud prispôbil Fr. Richard Osvald, správca fary

teplianskej, censor diecesánsky. 196 strán. Viazaná v plátne. S veľmi utešenými obrazmi. Cena 60 krajciarov. Čistý výnos venuje sa na vždy výlučne len Kalvárii. Snažne odporúčame.

Praeorator, čili príručná knižka pre kňazov predmodlievajúcich sa. S odobrením cirkevnej vrchnosti. Vydal Gustáv Buzarovits. Všetky potvrdené modlitby slovenské a daktoré latinské najdu v tejto knihe pp. duchovní. Tlač je pekná. Cena v plátne viaz. 2 koruny 60 hal., v koži 4 kor. Slovenskô a maďarský spoluviazaný 5 korún.

Obzor. Časopis pre hospodárstvo, remeslo a domáci život. Ročník XIII. číslo 11. Vychádza koncom každého mesiaca. Predplatná cena na celý rok 2 kor. Zodpovedný redaktor a vydavateľ Juraj Babka v Lipt. Sielnici (Liptó-Szielnicz).

«**Listy Svätého Antona.**» Mesačný časopis ku rozširovaniu milodarného chleba chudobných. Ročník I. číslo 11. Vychodí na 1-ho v každom mesiaci na šestnásť stranách s utešenými obrazmi. Predplatné na celý rok 2 koruny, do Ameriky 75 centov. *Predplatiť treba na túto adresu: Administrácia «Listy Sv. Antona» Budapest, VIII., Szentkirályi u. 28/a.*

Novinky tieto zaobierajú sa hlavne s vecmi, ktoré týkajú sa úcty Svätého Antona. Podávajú tedy životopis Svätého, opisujú zázračné udalosti, ktoré sa na prímluvu Jeho staly, uverejňujú zprávy zo všetkých strán, kdekoľvek si tohoto Svätého nábožne ctia. Pri tom cieľom týchto novín je, aby boly rozmanité; preto prinášajú články aj také, ktoré sú nie vo vlastnom smysle slova náboženské, lež viacej len kresťansko-spoločenské, týkajúce sa vážnych otázok života.

Novinky tieto prijalo katolícke slovenské obecnstvo veľmi prajne. Vychvaľujú nás, že naše novinky práve s takou úľubou čítajú čestní mužskí, jako aj nábožné sestry. Aj vrchnosť cirkevná obrátila pozornosť svoju na nás, i viacerí biskupi zehnali nám; najnovšie ale arcibiskup kaločský osvietený P. Juraj Császka verejne v pastierskom liste svojom odporúčal naše «Listy Svätého Antona».

Ceny potravných článkov.

Upozorňujeme ct. obecnstvo, že temer všetky ceny sú v korunovej mene značené. Teda dobrý pozor na to dať. Ďalej na miesto 100 klgr. (metr. cent) je mnohokrát tovar len po 50 kiloch značený:

Pšenica: Potisská 8.15—8.75 kor., peštianska 8.11 8.75 kor., z Báčky 8.15 kor., banátská 8.40—7.90.

Jačmeň: na krm 6.00—6.20 korún, do pálenice 5.95—6.15 kor., na várku 7.— —.— kor.

Kukurica: 5.40—5.50 kor.

Múka pšeničná po 100 kil.

Číslo:	0	1	2	3	4	5
Cena:	27.—	26.20	25.40	24.80	24.—	23.20
		6	7	7½	8	
		22.60	20.60	17.80	11.20	

Otruby. po 100 kil.: drobné 8·60 korún, hrubé 8·80 korún.

Ovos: 6·40—6·70 kor.

Strova: *Fazula* veľká biela a okruhlá po 6·75—7·10 brnavá 6·25—6·60, pestrá 5·25—5·50, drobná 8·70—8·95, cúdená 10·50—11·00. *Hrach:* 11·80—12·00, lúpaný 20·00—21·00. *Šušovica* horšia 10·00—11·00, lepšia 13·00—14·00. *Mak:* 25·00—27·00, všetko po 50 klg.

Oznam.

Szt-Istvansky patravný spolok bude 1-ho januára 1902. odpoledňa o 3. hodinách vo škole poradu držať. Predmet bude: rozvázanlivé pomnutie toho spolku. Ku ktorému sa všetky výbory a údy spolku povolávajú.

Riditeľ'stvo.

Neslýchaná lacnota!

1 kgr. bársakej barvy olejovej farby 50 hal. (25 kr.)

1 kgr. Prima Patent I-á Firnis 72 hal. (36 kr.)

Samopozlatník.

Každý môže si sám pozlátit' obrazy lebo zrkadlo spolu so štetcom 1 fl'áša 50 hal. (25 kr.)

Dostať

u bratov Brüll

dieľnovom sklade

Budapešť, VII., Dob-utcza 46.

Ku meračke zemi a commasacie odporúčame

Borossi Lipót merníka,

z Prievidze v nitranskej stolice.

Oznam.

Na kostol preblahoslavenej Panny Marie poriadaná vecná lutria, jež losovanie slavné uh. král. peňažné ministerstvo pod č. 93587 na 15-ho decembra toho roku dovolilo. odkladá sa na 15-ho apríla budúceho roku, lebo ešte viacej tisíc lutriových listov jesto nahromade. V udaný deň sa ale losovanie prevedie pri akomkoľvek výsledku.

Jeden list lutriový stojí 1 kor., 5 listov 4 kor., poručené (rekomandované) 4 koruny 35 halierov.

S úctivosťou prosíme našich dobrodincov, aby tak dobrí bol našu vec aj naďalej zastával buďto odobratím listov, alebo veľkodušným darovaním a doposlaním nám vecí, súčích na losovanie.

Takých darovaných vecí máme už asi dvesto: obrazy, križe, sväte sochy, kalamáre výšivky, jednu šijacú mašinu, hodinky, cigarník atď. Ak by niektorá vec nebola súca na losovanie, tú mým spôsobom zpeňažíme.

Objednávky a doposlané veci prijme

Rim. katolícky farský úrad na Darnove

Tamtiež dostať «Őrangyal Naptár» na rok 1902 s pekným zovňajškom a zaujímavým, veselým čítaním a peknými obrázkami.

Cena jest 30 krajciarov = 60 halierov. Po každých desať na každých päť jedon čestný výtisk dávame. Poštové trovy znášame vždy sami.

Dôchodok z toho kalendára venuje sa v prospech prebl. Panny Marie Darnovskej

Poznámka. Súčasníci našej lutrie, odberatelia kalendárov a všetci dobrodincovia chrámu nášho budú účastní každý rok dvoch večných sv. omší.

„Sohr Sväto-Antonská“ fabrika na strieborno-ocelové koso, ktorej jediný a výhradný
rozsíelateľ a predavateľ je

Pán JOSEF SOHR v meste **Somogy-Szill**

ktorý aj vlani na londýnskej výstave zlatou medajlou a čestným diplomom bol vyznačený,

100 korún vyplatí tomu, kto vie preukázať «Sohr Sväto-Antonskú» koso z daktorej inej fabriky,

200 korún vyplatí tomu, kto zpomedzi 100 «Sohr Sväto-Antonských» vie preukázať päť zlych kôs.

Kto úplne spoľahlivú dobrú koso chce si zadovážiť, ten dotiaľ od nikoho nech si neobjedná koso, kým si od výšspomenutej chýrečnej firmy obrázkový cenník nežiadal, ktorý ona hockomu na žiadosť darmo a vyplatene zašle.

Každý nech si žiada cenník na dopisnici.

Zimné mesiace sú najpríhodnejšie objednatelov shromažďovať. — Shromažďiteľom výhody! — Viac tisíc poďakujúcich listov a dostatočných ocjednávok nachodi sa k opozreniu. — Svedomitá výsluha. — Úplná záruká!

Dôležité pre hospodárov!

Odporúčam pp. hospodárom svoje výtečné a všade obľúbené

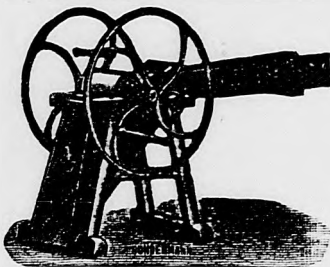
hospodárske stroje,

ktoré predávam pod zárukou. Dobré zostavenie, ľahký chod a dlhoročná trvácnosť sú vlastnosti mojich strojov, o čom svedčí na stá podakovacích listov so strany mojich pánov odberateľov.

Amerikánske bubnové sečkovice.

Mlát'ačky ručné i ženturové. Žentúre. Rajtáre. Triery. Rozsievačky. Šrotovníky. Strúhadlá na burgyňu a zemiaky. Stroje na rezanie kapusty a na moržovanie kukurice. Stroje na lámanie kôry. Pluhy. Brány. Mlyny na syr, slad a borievky. Decimálne váhy a mangle na prádlo. — Obrázkové cenníky zašlem na žiadosť franko.

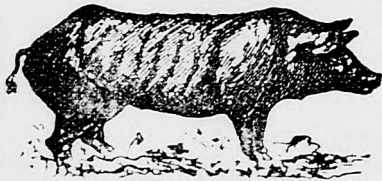
M I C H A L T R E S K O Ň,

strojník a majiteľ dielne na hospodárske stroje. Bytča (Nagy-Bittse, Trenčsenmegye.)

Tí páni, ktorí chceli by prevziať zastupiteľstvo alebo sklad mojich strojov, nech obrátia sa na mňa.

Pozornosti našich hospodárov

čo najväčšie odporúčame po celom svete rozšírený a za výborne účinkujúci uznaný liek

proti
dúlu sviň,

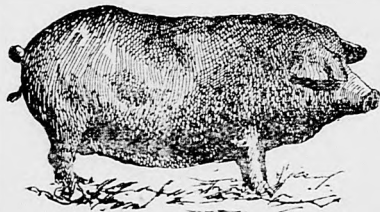
ktorý obmedzuje šírenie sa choroby tej; výbornou svojou chemickou slohou nielen od rozličných chorôb zachráni osipané, ale aj vykrmeniu týchto v najväčšej miere pripomáha; o čom mnoho tisíc dakujúcich listov a osvedčení svedčí. — Cena spolu s návodom jedného pôvodného polkilového balíka je

koruna 1.—

jednokilového väčšieho

koruna 1.80

18 kilového balíka franco posielam

Szent-István gyógyszertár Somogy-Szill.

Taktiež tam je k dostaniu, pri lámke, lúpaní, rheume, pri neduhoch, križov a iných kostí znamenite účinkujúci

Balsam proti lámke

ktorý už premoňným prinavrátil úplne zdravie, — o čom pôvodné dokumenta svedčia. Pri riadnom užívaní povyháňa akékoľvek neduhy kostí, organizmus nápadne posilňuje, a týmto spôsobom jeho prirodzená vlastnosť je, že telu mladistvú ohybnosť dodáva.

Cena jednej pôvodnej skl. s návodom je **kor. 1.40.** Jednej väčšej pôvodnej skl. **kor. 2.40**

Založená 1735.

Telefon 395.

Mestská lekáreň k ČIERNEMU ORLOVI

Temešvár,

vnútorné mesto, námestie sv. Juraja

Adresa telegrammu: Mestská lekáreň, Temešvár.

Chýrečný aether proti lámke a lúpaniu je najvýbornejším prostriedkom proti lámke, lúpaniu a iným reumatickým chorobám, proti trhaniu, boľasti nervov, pichaniu, boleniu zubov atď. Účinok je istý a chytrý, obyčajne po 1—2 natrení. Nesčíselné vďakočinenie to dokazujú. Cena fľaše 2 koruny, cena fľaše na prábu 1 koruna.

Vodka na prsá a na pláca: Výt'ah z kolociera s vápnom fosforového kyslíku stal sa svetochýrnym následkom výborného výsledku, doposiaľ je neprekábatým prostriedkom hojacim, uľavujúcim a osilňujúcim zvlášte pri kašli, somárskom hurute, pri zlých pľúcach, pri pľucovom hurute, pri zachripnutí atď. Vela vďakočinení potvrdujú istý výsledok tohoto prostriedku. Cena jednej fľašky 2 koruny, fľašky na prábu 1 koruna.

Krv čistiacie pilulky temešvárskej mestskej lekárne veľmi dobrú stolicu robia, ktorá chytrá a prajne účinkuje bez toho, že by prameňom krčov bola, alebo aj v tej najmenšej miere nebezpečná bola, a preto tie pilulky odporúčame zvlášte pri tvrdej stolici, pri žalúdkovom hurute, pri zimnici, keď človek nemá chuti po jedle, a pri všetkých chorobách tak žalúdka, jako i brucha. Jedna škatuľka 42 halierov, šesť škatuliek 2 koruny, 10 halierov.

Tieto vyprobované a za výborné uznane prostriedky dostal jedine v temešvárskej mestskej lekární, a len vtedy sú opravdivé sú-li obdarené obrannou známkou a podpisom. A preto varujeme na falšovaných a napodobňovaných falošných vecí.

Posielame s doberkou, alebo predbežným poslaním summy (i s pričinením 32 halierov na balikovanie a poštové útraty) Objednané vyše 10 korún franco.

Dvojnásobne elektromagnetický križ

Nie Voltov križ!

R. B. Nr. 86967 uzdravuje a rozveseľuje, za čo dobre stojíme pri lámke, lúpaní, astmatických galibách, beznivosti huchaniu uší, migrénu, výbornou svojou chemickou slohou nielen od rozličných chorôb zachráni osipané, ale aj vykrmeniu týchto v najväčšej miere pripomáha; o čom mnoho tisíc dakujúcich listov a osvedčení svedčí. — Cena spolu s návodom jedného pôvodného polkilového balíka je

Nie ajní

I 20-ročné choroby boli už takým spôsobom odstránené.

Celkom zvláštnym spôsobom upozorňujeme ctené obecnstvo, že môj aparát nemá sa pomýliť s aparátom Voltu, ktorý na základe svojej neúčinnosti nielen v Nemecku, ale i v Rakúsku je zakázaný, kdežto moja dvojnásobne magnetiční križ nr. 86967 na základe svojej vymeranej liečacej sily zvláštnym spôsobom sú odporúčané. — Ten chorý človek, ktorý by týmto prostriedkom aspoň behom 45 dní nebol uzdravený, naspáť dostane svoje peniaze. Kde nič nemohlo pomôcť, prosím môj aparát upotrebiť.

Malý aparát stojí 4 krun. ktorý je len pre deti a pre veľmi slabé ženy.

Veľký aparát 6 krun. Pri ťažkých chorobách zastaraných aj 20 rokov sa má upotrebovať.

Len pre zastaralé choroby a influenzy. S doberkou alebo s vopredným poslaním peňazí rozposielam hlavná ústredná predávajúca miestnosť pre vlast' a cudzozemsko

ALBERT MÜLLER,

Budapešť, V., Vadász-u. 42M. Kálmán-u. na rohu.

Každy hospodine a matke

možno len blahoželat, ktoré
z ohľadu zdravia, úspory a
dobrej chuti Kathreinerovu
Kneippovu kávu (opravdová
je len v pôvodných balíčkoch)
upotrebuju. —————